

Arbete

FUB anser

- att ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning i god tid och på alla sätt ska förbereda sig för övergången från skola till arbetsliv
- att alla ska ha rätt till arbete. Arbete är viktigt för den personliga utvecklingen, för goda levnadsvillkor och full delaktighet i samhället. Samhällsekonomin får inte styra rätten till arbete
- att det är viktigt att personer med utvecklingsstörning är anmälda till arbetsförmedlingen om de vill söka arbete på den öppna arbetsmarknaden. I väntan på arbete ska de ha möjlighet till annan sysselsättning
- att arbetsförmedlare och annan berörd personal har utbildning och kunskap om utvecklingsstörning så att de kan hjälpa dem som kan och vill arbeta på den öppna arbetsmarknaden
- att arbetsledare i samråd med den som är nyanställd ska informera övrig personal om utvecklingsstörning och funktionshindrets följder för den enskilde
- att arbetsplatserna utformas och anpassas på så sätt att personer med utvecklingsstörning kan arbeta där. Arbetsmiljön och arbetsuppgifterna ska vara av god kvalitet. Arbetet ska kunna ge en god försörjning
- att det ska spridas information och kunskap om möjligheter till delaktighet i arbetslivet för personer med utvecklingsstörning
- att ny teknik tas fram som ökar förmågan till arbete och att arbetsplatsen anpassas efter vars och ens behov
- att utbildningar för personer med utvecklingsstörning följer de krav som det nya IT-samhället ställer på arbetstagare på alla arbetsplatser och lär ut nödvändig kunskap om modern IT-teknik
- att personer med utvecklingsstörning ska kunna påverka sin arbetssituation, uppmuntras till egna initiativ och få pröva på nya arbetsuppgifter. Det ska vara lätt att få anpassad information om arbetsuppgifterna på arbetsplatsen

Motiv till FUB:s policy om Arbete

Övergången till arbetsmarknaden

Övergången från skola till arbete eller daglig verksamhet är en stor omställning för personer med utvecklingsstörning. Varje person ska i god tid förbereda sig på de förändringar som övergången innebär, t.ex. förändringar i bostadssituation, ekonomi, sociala kontakter m.m. Kunnig personal ska tillsammans med den enskilde och dennes nätverk hjälpa till för att övergången ska gå så bra som möjligt. Det kan gälla planering, genomförande, utvärdering och dokumentation som kan vara till nytta vid övergången till arbete.

FUB anser att dessa förberedelser kräver en väl utvecklad SYO-verksamhet med särskild kunskap om arbetsmarknaden för personer med utvecklingsstörning.

Samarbete ska ske med arbetsförmedling och kommunens handläggare.

Det är viktigt att en samverkan mellan skola, försäkringskassa, arbetsförmedling och kommunala organ startar i god tid så att den enskilde får del av de resurser som finns i samhället. De som hjälper personer med utvecklingsstörning in i arbetslivet behöver ingående kunskap om arbetsmarknaden och vilka stödinsatser som kan erbjudas. Samverkan behövs för att skapa ett helhetsperspektiv och kvalitet i arbetet. Den enskildes önskemål och behov ska vara vägledande. Vid förhandlingar med en arbetsgivare måste personer med utvecklingsstörning få vara delaktiga.

Rätten till arbete

För att arbetslivet ska innebära en verklig möjlighet till habilitering/rehabilitering krävs att det finns arbetsmarknadspolitiska medel som är anpassade för personer med utvecklingsstörning. Speciella utredningar som kan öka den enskildes möjligheter till arbete, utbildning och/eller särskilt anpassade hjälpmedel ska göras om det finns önskemål och behov av en sådan utredning. Det är viktigt att det finns kunskaper om utvecklingsstörning hos personal på arbetsplatsen för att kunna ge medarbetaren med utvecklingsstörning ett så bra personligt stöd som möjligt. Det är viktigt att information och kunskap om möjligheter till delaktighet i arbetslivet för personer med utvecklingsstörning sprids i samhället.

Personer med utvecklingsstörning ska vara anmälda som arbetssökande på arbetsförmedlingen om de vill det. Detta ökar möjligheterna att få ett arbete på öppna marknaden och visar att det finns personer med utvecklingsstörning som efterfrågar sådant arbete.

Delaktighet i arbetslivet

Lämpliga arbetsuppgifter finns alltid. Svårigheten att få ett arbete på den öppna arbetsmarknaden beror oftast inte på den enskildes funktionshinder utan på samhällets attityder och värderingar. Det krävs mer information och kunskap om utvecklingsstörning för att förändra detta.

Ny teknik och ökat inflytande

Det behövs forskning för att öka delaktigheten i samhället för personer med utvecklingsstörning och för att hitta nya utvecklande arbetssuppgifter och arbetsområden på en arbetsmarknad som förändras hela tiden. Den nya tekniken kan öka möjligheterna till arbete för personer med utvecklingsstörning bland annat med nya hjälpmedel för kommunikation. Det krävs mer forskning för att utveckla nya begåvningsstödjande hjälpmedel som kan användas i arbetssituationen.

Ett bra hjälpmedel för att öka delaktighet i arbetslivet är den individuella planen enligt LSS. Kunskap om hjälpmedel och vad funktionshindret kräver måste finnas. Den individuella planen ger möjlighet till ökat inflytande över den egna arbetssituationen. Det kan t.ex. gälla arbetstider, semester eller annat. Det är viktigt att få information som man förstår t.ex. att de olika kollektivavtalens kommentarer är skrivna på lättläst svenska.

Personal

Arbete med personer med utvecklingsstörning kräver:

- Kunskap om utvecklingsstörning och andra funktionshinder.
- Kompetens att använda dessa kunskaper för personligt stöd och service utifrån den enskildes behov.
- Lyhördhet och känsla för att utveckla och fördjupa insatserna på ett sätt som svarar mot den enskildes behov också när de förändras.
- Kunskap om hur samverkan kan ske med den enskilde.
- Kunskap om och vilja att samverka tillsammans med den enskilde med företrädare för andra kunskapsområden för att personer med utvecklingsstörning ska få goda levnadsvillkor.
- Det är också viktigt att ha personligt anpassade lösningar.
- En arbetsledning med rätt kompetens krävs för att säkra kvalitén på arbetsplatsen.

FUB

För Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna